

L'esclat de la vaga

L'octubre de 1912, a l'Agrupació Obrera del Clot, al número 5 del carrer Joan I, es crea un sindicat per defensar els drets de les filadores i les teixidores: l'Art Fabril i Tèxtil de Barcelona, La Constància, una societat de tendencia anarcosindicalista majoritàriament formada per dones. A l'abril de 1913 La Constància, conta amb poc més de 2.000 associades, però quan a principis de juny el sindicat comença una campanya reclamant que es compleixi la llei pel que feia al treball infantil i els torns nocturns; i exigint una reducció de la jornada, comença a créixer.

A Sants el conflicte era latent des de feia temps. Quan les treballadores del torn de nit de tres fàbriques: Hervás González i cia; Balet i Vendrell i Joaquim Rifà van reclamar que els patrons complissin amb els horaris nocturns la resposta d'aquests va ser acomiadar a la cinquantena de dones que s'havien queixat. En protesta una comissió de dones visita el governador civil, José Sánchez Anido, qui promet parlar amb els patrons, però que poc després deixa el càrrec. El nou governador civil, José Francos Rodríguez, haurà de mediar amb uns amos que no estan disposats a negociar amb les obreres.

Treballadores de la fàbrica Benet i Campabadal

El 26 de juny La Constància fa públiques les seves reivindicacions, entre d'altres, un augment salarial del 40% per a les treballadores a preu fet i del 25% per a les de jornal; així com el respecte als horaris nocturns; així com el reconeixement del sindicat. Per donar resposta a les exixèngies és dona un termini de 30 dies. A aquelles alçades el sindicat compta amb 8.000 associades.

A mitjans de juliol els rumors de l'imminent esclat de la vaga corren per la ciutat i la guàrdia civil estableix controls als nuclis obrers: Sants, Sant Martí i Sant Andreu. A Sants segueix el conflicte de les obreres acomiadades dels torns de nit i, tot i que el governador civil ordena el compliment dels horaris, la resposta dels patrons serà la suspensió del treball nocturn, acomiadant a tothom.

En aquest context el dia 27, en el si de la Constància, ja s'escolten crides a la vaga general revolucionària. Tot i això l'assemblea de delegats del sindicat dona llibertat al comitè per declarar la vaga amb 24 hores d'antelació, un vot de confiança en Maurici Puig, president de la Constància. Els delegats dels diversos pobles marxen de Barcelona amb l'ordre de que les diverses societats obreres secundaran la vaga un cop aquesta fos declarada.

A Sants les obreres segueixen amb la seva lluita per aconseguir la readmissió de les companyes teixidores i filadores dels torns de nit acomiadades i que els torns de nit arrenquessin de nou. Els obrers proposen als amos un repartiment d'horaris per reubicar a les companyes acomiadades, però la resposta és negativa.

En aquestes condicions arriben al 29 de juliol amb centenars d'obreres i obrers tèxtils de Catalunya pendents de l'ordre per anar a la vaga i a les obreres del torn nocturn de Sants arrossegant dies sense cobrar. A les 5'30h a la fàbrica de filats de la Bordeta Hervás i Prat, especialitzada en caps de navegació, 50 treballadores aturen la producció i comença la vaga.

En poques hores la vaga s'estén al barri veí: Santa Eulàlia, a l'Hospitalet de Llobregat on s'hi sumen les treballadores de la fàbrica de filar i teixir cànem Caralt i Companyia, i també de Can Rifà. A la Bordeta es forma un piquet a la porta de Can Batlló amb la intenció que la fàbrica, on treballen 800 dones i 100 homes, es sumi a la vaga, però fa acte de presència la guàrdia civil i el piquet, de moment, es dissol. Per la tarda segueixen les aturades. A Santa Eulàlia es sumen Can Trinxet i Can Gras; a Sants Balet i Vendrell, al carrer Badal. En poques hores, la protesta que ha arrencat a Sants abans de l'ordre del comitè, mobilitza 3.000 treballadores.

Secció de mecànica de Can Batlló, 1918

Ordint la trama
110 anys de la vaga de La Constància